

STADEN
RENOVATIE RWZI
Aquafinproject 21.737

2017H259
Archeologienota
Programma van Maatregelen

Jonathan JACOPS

Pieter LALOO

Project:

Aquafin 21.737: Staden – renovatie RWZI (regenwaterzuiveringsinstallatie)

Opdrachtgever:

Aquafin nv
Dijkstraat 8
2630 Aartselaar
BTW BE0440 691 388

Uitvoerder:

GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Jonathan Jacops, Pieter Laloo

© 2017 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

Inhoud

INLEIDING	3
1. GEMOTIVEERD ADVIES OVER HET AL DAN NIET MOETEN NEMEN VAN MAATREGELEN	4
1.1. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	4
1.2. Afwezigheid van een archeologische site	4
1.3. De impactbepaling	5
1.4. Waardering	6
Figurenlijst.....	7

INLEIDING

Aquafin nv plant de renovatie van de bestaande regenwaterzuiveringsinstallatie in de gemeente Staden (provincie West- Vlaanderen). Hierbij worden in eerste instantie de bestaande constructies afgebroken om vervolgens de nieuwe constructies op eenzelfde locatie te bouwen. Daarbij wordt de oppervlakte horizontaal uitgebreid.

Binnen het ca. 4500 m² grote projectgebied zullen meerdere bodemversturende ingrepen plaatsvinden (> 1000 m²). Hierdoor worden de oppervlaktecriteria vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet, artikel 5.4.5, overschreden en dient een archeologienota te worden opgemaakt om aan de stedenbouwkundige vergunning toe te voegen. GATE werd aangesteld om deze archeologienota op te maken.

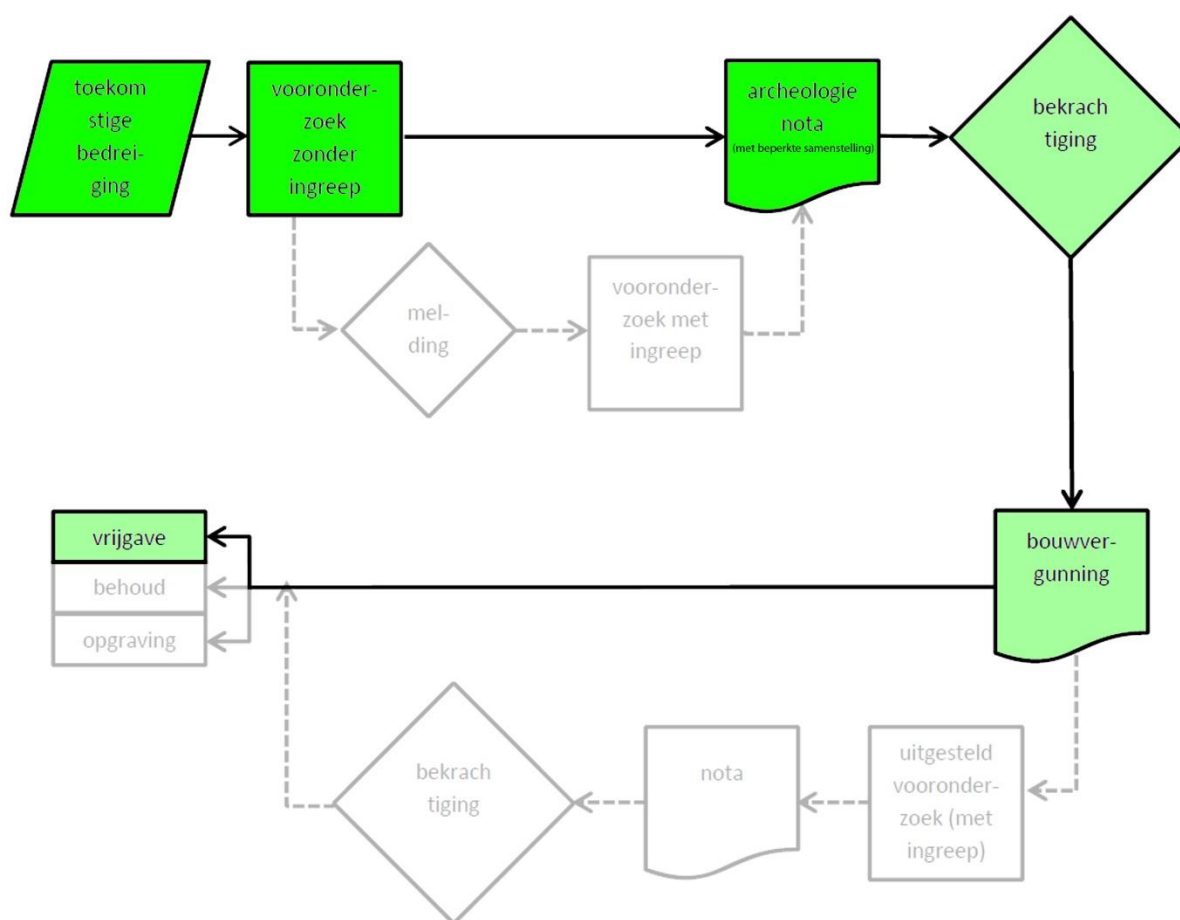
Nieuw in de tweede versie van de Code van Goede Praktijk, sinds begin 2017 van toepassing, is de mogelijkheid om een 'archeologienota met beperkte samenstelling' op te maken. Deze mogelijkheid is van toepassing indien met één doorslaggevend argument m.b.t. de landschappelijke ligging, de historische beschrijving of de bespreking van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek, kan aangetoond worden dat geen verdere maatregelen nodig zijn omdat geen archeologisch erfgoed (meer) aanwezig is, de geplande bodemingrepen nooit impact hebben op het eventueel aanwezig archeologisch erfgoed of een archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen in kwestie nooit zal leiden tot kenniswinst. Deze mogelijkheid is van toepassing op dit project en zal verderop in dit deel beargumenteerd worden.

Onderhavige tekst behelst het Programma van Maatregelen en is gebaseerd op het Verslag van Resultaten. Hierin wordt geargumenteerd dat de terreinen kunnen worden vrijgegeven.

1. GEMOTIVEERD ADVIES OVER HET AL DAN NIET MOETEN NEMEN VAN MAATREGELEN

1.1. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek, een nota van beperkte samenstelling, werd voldoende informatie gewonnen om een gefundeerde uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed. Bovendien kon het potentieel tot kennisvermeerdering correct worden ingeschat. Het procesverloop dat van toepassing is op het archeologisch onderzoek binnen dit Aquafin-project wordt in onderstaande figuur gevisualiseerd.

Figuur 1 Procesverloop van het archeologische (voor)onderzoek zoals van toepassing op dit project (aangepast naar de CGP v 2.0, figuur 1). De fel groen gekleurde kaders geven de huidige stand van het proces weer. De grijze delen zijn alternatieven in het procesverloop die in dit project niet van toepassing zijn.

1.2. Afwezigheid van een archeologische site

Ter hoogte van de constructies van de bestaande zuivering is er geen archeologisch erfgoed meer te verwachten. Dit geldt niet voor de uitbreiding van de renovatie in het zuidwesten en de zones tussen de constructies.

1.3. De impactbepaling

Het project behelst de renovatie van het bestaande zuiveringsstation, deels op het terrein van de bestaande zuivering en deels op het aanpalend terrein, dat momenteel wordt gebruikt als akkerland en waar een waterpoel is gelegen. Deze poel zal worden verplaatst naar het terrein daarnaast, zodat het beluchtingsbekken kan worden gebouwd op het terrein naast de bestaande zuivering.

Voor een gedetailleerd overzicht van de verschillende onderdelen van de nieuwe zuivering wordt verwezen naar de plannenbundel in de bijlage van het verslag van resultaten. Van belang is dat de bestaande RWZI de top van de huidige bodem heeft geroerd en de renovatie enkel in zuidwestelijke richting wordt uitgebreid. Op deze locatie bevindt zich op het ontwerpplan (fig. 2):

- de nieuwe vijver: oppervlakte 342 m², maximale diepte = 14,7m TAW of 2,45 m t.o.v. het maaiveld
- het zuidwestelijke uiteinde van het beluchtingsbekken en aanpalende constructie: oppervlakte = 275 m²
- een nieuwe verharding, inclusief fundering met totale oppervlakte van ca. 100 m². De zone waarop deze weg zich bevindt zal opgehoogd worden met ca. 1 m

Figuur 2 Overzicht van de voornaamste uitbreidingen t.o.v. de bestaande RWZI (Geopunt)

1.4. Waardering

Op basis van de analyse van de bodemingrepen die gepaard gaan met de renovatie van de RWZI werd geopteerd om een nota met beperkte samenstelling op te stellen, waarin een **advies naar vrijgave** toe wordt geformuleerd. De argumentatie hiervoor is tweeledig:

- Met zekerheid is geen archeologisch ongeroerd erfgoed aanwezig in het leeuwendeel van het onderzoeksgebied.

Dit geldt voor de de bestaande RWZI met een totale oppervlakte van 2491 m². Deze is op basis van het DHM opgehoogd en geflankeerd door een talud. De aanwezige constructies bevinden zich op korte afstand van elkaar en bezitten een aanzienlijke ingrijpdiepte. In strikte zin kan worden geargumenteed dat er zich tussen de bestaande constructies en verhardingen in deze zone mogelijk nog ongeroerde archeologische relictten bevinden. Voor deze relictten sluit de argumentatie aan bij onderstaande paragraaf, aangezien verder onderzoek van deze beperkte discontinue smalle stroken met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid niet zal leiden tot nuttige kenniswinst. De kenniswinst beperkt zich tot het treffen van toevallsvondsten of het fragmentair onderzoek van sporen en/of structuren.

- Verder onderzoek van het terrein zal geen nuttige kenniswinst opleveren in de zones waar nog bodemerfgoed kan aanwezig zijn.

Dit geldt in de eerste plaats voor de beperkte zones tussen de constructies en verhardingen van de bestaande RWZI. Daarnaast wordt de bestaande RWZI uitgebreid in zuidwestelijke richting. Deze uitbreiding situeert zich in alluviaal gebied bestaand uit kleigronden zonder profiel. Elke zone wordt afzonderlijk geargumenteed:

- De uitbreiding van de weg situeert zich in een zone die ca. 1 m zal worden opgehoogd in overeenstemming met het plateau waarop het bestaande RWZI zich bevindt. Hierdoor blijft het bodemarchief in deze zone gevrijwaard van vernieling.
- Het beluchtingsbekken wordt geflankeerd door de bestaande vijver. Gezien de sterk onregelmatige morfologie van deze zone en de beperkte oppervlakte van 275 m² dient het potentieel tot kenniswinst als zeer laag te worden ingeschat.
- De nieuwe vijver bevindt zich op een perceel akkerland met zachte gradiënt naar het noordoosten toe. Op basis van huidig onderzoek kunnen geen concrete uitspraken worden gedaan met betrekking tot de dikte en ouderdom van het afdekkend pakket. Hoewel vondsten, structuren en/of sporen aanwezig kunnen zijn wordt op basis van de beperkte oppervlakte van 342 m² geargumenteed dat het potentieel tot kenniswinst zeer laag is.

Figurenlijst

Figuur 1	Procesverloop van het archeologische (voor)onderzoek zoals van toepassing op dit project (aangepast naar de CGP v 2.0, figuur 1). De fel groen gekleurde kaders geven de huidige stand van het proces weer. De grijze delen zijn alternatieven in het procesverloop die in dit project niet van toepassing zijn.	4
Figuur 2	Overzicht van de voornaamste uitbreidingen t.o.v. de bestaande RWZI (Geopunt) .	5